

Vertrouwenscontactpersonen fungeren in de **anonimiteit** als eerste opvang voor leden (sporters, ouders van sporters, toeschouwers, kaderleden, vrijwilligers, bestuur) met een klacht of een vraag. Ze bieden een luisterend oor, geven raad en verwijzen door voor geschikte hulp. De VCP is op de hoogte van de mogelijkheden die er zijn om hulp te krijgen. Daarnaast adviseren en stimuleren ze hun vereniging of bond om preventieve maatregelen te nemen.

Naast deze VCP is er ook bij NOC*NSF namens de gehele sport een landelijke poule **vertrouwenspersonen** die begeleiding kunnen bieden, zowel procedureel als inhoudelijk adviserend. Zowel aan slachtoffer, als aan beschuldigde als aan het verenigingsbestuur. Zeker bij de zwaardere incidenten is het inschakelen van de hulp van een vertrouwenspersoon zeer wenselijk. De vertrouwenspersoon is bereikbaar via de vertrouwenscontactpersonen van het KNKV.

Grensoverschrijdend gedrag zoals beschreven op de site van de KNKV

Met grensoverschrijdend gedrag bedoelen we omgangsvormen die door de persoon, die het ondergaat als gedwongen en/of ongewenst wordt ervaren.

Grensoverschrijdend gedrag in de sport is elke vorm van gedrag of toenadering, in verbale, non verbale, digitale of fysieke zin, die:

- door de persoon, die het ondergaat als gedwongen en/of ongewenst wordt ervaren en/of
- als doel of gevolg heeft de waardigheid van de persoon aan te tasten én
- plaatsvindt onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met het beoefenen van de sport waar de spelregels/reglementen niet in voorzien.

In het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende, sociaal onveilige, of kwetsende situatie wordt gecreëerd, waaronder mede begrepen seksueel misbruik, discriminatie, pesten, mishandeling.

Wanneer we het hebben over grensoverschrijdend gedrag is de ervaring van de sporter leidend. Dit wil zeggen dat wanneer een sporter zegt ongewenst gedrag te ervaren deze uiting serieus genomen moet worden. Globaal gezien onderscheiden we de volgende gedragingen als grensoverschrijdend gedrag:

1. Seksuele Intimidatie

Onder seksuele intimidatie wordt verstaan: enige vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie (duiding) dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd. Onder seksuele intimidatie, zoals vermeld in lid 1, zijn mede begrepen de in de artikelen 239 t/m 250 (Titel XIV: Misdrijven tegen de zeden) van het Wetboek van Strafrecht strafbaar gestelde feiten. (bron: blauwdruk SI)

Cijfers en feiten: Op het gebied van seksuele intimidatie zijn inmiddels vele bonden actief en er zijn veel preventieve en repressieve instrumenten in de sport. De precieze aantallen incidenten van seksuele intimidatie in de sport zijn niet bekend. Bij het telefonische Hulplijn van NOC*NSF (die per 20 mei 2014 opgaat in het Vertrouwenspunt Sport) worden jaarlijks tussen de 80-100 meldingen van seksuele intimidatie geregistreerd. Dit is zeker niet een goede weergave van het werkelijk aantal incidenten, dat ligt zeker hoger. Meldingen van seksuele intimidatie gaan jaarlijks vanuit gemiddeld 20 verschillende takken van sport. In 70 procent van de meldingen is het slachtoffer een vrouw, in 30 procent een man. De aard van de meldingen varieert van verbale intimidatie en niet-functionele of ongewilde aanrakingen tot aanranding, verkrachting en langdurig seksueel misbruik. Een derde van alle meldingen bestaan uit deze laatste drie categorieën. Van deze slachtoffers is 95 procent jonger dan 20 jaar en 60 procent zelfs jonger dan 16 jaar. In bijna alle gevallen van seksuele intimidatie bij vrouwen/meisjes en mannen/jongens wordt een mannelijke begeleider beschuldigd.

Gaat verder op de volgende pagina...

2. Pesten

Pesten betreft alle vormen van intimiderend gedrag met een structureel/herhalend karakter waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen, waarbij de andere persoon zich niet kan verdedigen tegen dit gedrag. Relatief nieuwe manier van pesten is het digitaal pesten.

3. Bedreigen

Pesten, discriminatie en/of belediging wordt bedreigen wanneer de andere persoon er bang van wordt en het een gevoel van onveiligheid veroorzaakt. In tegenstelling tot pesten is bedreiging wél strafbaar. Aan bedreiging hoeft niet altijd stelselmatig pesten, discriminatie of belediging vooraf te gaan. (op basis van NJI, kindertelefoon & meldknop.nl, arboportaal.nl)

4. Discriminatie

Discriminatie is het ongelijk behandelen en achterstellen van mensen op basis van kenmerken die er niet toe doen in een situatie. Er zijn 11 gronden van discriminatie: leeftijd, seksuele gerichtheid, godsdienst en levensovertuiging, etniciteit, geslacht (gender), nationaliteit, handicap of chronische ziekte, politieke overtuiging, burgerlijke staat, soort contract, arbeidsduur. (bron: www.discriminatie.nl, movisie)

5. Mishandeling

Mishandeling is het buiten de spel- en/of wedstrijdsituatie gebruiken van niet functioneel fysiek of psychisch geweld (zoals mishandeling, slaan van, trappen van, het geven van een kniestoot, het toedienen van een kopstoot, het geven van een elleboogstoot, etc.) dan wel het zeer ernstig bedreigen met concreet fysiek en psychisch gewelddadig handelen. (O.b.v. KNVB, arboportaal)

6. Belediging

Belediging kan verbaal, via gezichtsuitdrukking of met gebaren plaatsvinden (bedoeld & onbedoeld). Het wordt ernstige belediging als het gaat om het opzettelijk aanranden van iemands eer of goede naam, op beledigende wijze, onafhankelijk van de juistheid van de betichting. Belediging van een ambtenaar in functie is strafbaar en ook als het slachtoffer een klacht indient. (bron: op basis van juridisch woordenboek, wiki)